

Z á p i s

ze 2. zasedání Vědeckého kolegia pedagogiky a psychologie ČSAV,
konaného dne 25. března 1981 v zasedací místnosti VÚOŠ, Karlovo
nám. 17., Praha 1

Přítomni : O. Baláž, V. Brichta, J. Červenka, Z. Holus, K. Hozman,
J. Khol, M. Kodým, D. Kováč, J. Linhart, T. Pardal,
K. Pavlica, H. Pešínová, M. Předka, T. Radil, J. Samrád,
J. Skalka, J. Skalková, M. Vaněk

Omluveni : V. Císař, V. Čára, M. Kořínek, G. Pavlovič, M. Somr

Přizván : Prof. dr. F. Kábele, CSc.

Zasedání zahájil a řídil předseda VK O. Baláž. Kolegium
vysloвило souhlas s přeložením plánovaného IV. bodu programu
(Mezinárodní spolupráce, její bezprostřední stav a výhledy v sou-
vislosti s řešením úkolů státního plánu výzkumu a resortního plá-
nu výzkumu) na květnové zasedání.

I/ Pedagogické a psychologické aspekty péče o tělesně postiže- né dítě (prof. dr. F. Kábele, CSc.)

Ve svém úvodním slově F. Kábele konstatoval, že péče o tě-
lesně a duševně postižené se stává jedním z ukazatelů kulturní
vyspělosti společnosti. Mezi postižené lze počítat 7 až 12% z
populace dětí a mládeže, v rozvojových zemích dokonce až 20%.
Každý desátý člověk na světě je alespoň dočasně zařaditelný do
kategorie tělesně nebo duševně postižených. Dále se F. Kábele
podrobněji zabýval úspěchy, kterých bylo dosaženo v čl. socia-
listické republice v péči o postižené a které staví náš stát na
jedno z prvních míst na světě. Zevrubněji pak analyzoval pedago-
gické a psychologické aspekty optimální socializace postižených,
úkoly péče preventivní a eugenické apod. V diskusi byla zdůrazně-
na obecně metodologická stránka problematiky péče o postižené
(komplexnost, celostní pohled atd.); bylo upozorněno na obecněj-
ší problémy prevence, tkvící v respektování psychohygienických
předpokladů výchovně vzdělávací péče o dítě; bylo upozorněno na
výhledové úkoly v oblasti diagnostiky a rehabilitace; rovněž
bylo upozorněno na nezbytnost zdokonalit přípravu učitelů základ-
ních škol a na řešení vybraných problémů péče o tělesně posti-
žené děti.

K o l e g i u m

1/ s uznáním ocenilo vystoupení F. Kábelaha,

- 2/ zdůraznilo závažnost problematiky a ukládá předsednictvu psychologických aspektů péče o tělesně a duševně postižené a věnovat této problematice místo i v souvislosti s koncepcí rozvoje oborů pedagogiky a psychologie.
- 3/ doporučuje věnovat problematice tělesně a duševně postižených pozornost v časopisech, spadajících do kompetence vědeckého kolegia,
- 4/ doporučuje průběžně sledovat možnosti zkvalitnění přípravy učitelů v oblasti péče o postižené (s důrazem na včasnou diagnostiku a pohotovou orientaci v účinných nápravných opatřeních)

II. Zpráva o XXXIX. valném shromáždění členů ČSAV - závěry pro činnost kolegia (J. Skalková)

J. Skalková zdůraznila dominantní téma jednání, kterým bylo zvyšování úrovně rozvoje vědy a účinnější využívání jejího potenciálu v praxi socialistické společnosti. V té souvislosti konstatovala, že uplatňování vědy v praxi předpokládá zvýšení vzdělanostní úrovně pracujících, s čímž souvisí závažné úkoly stojící před pedagogikou a psychologií. Dále pak podrobně informovala o projednání společensko-vědní problematiky na XXXIX. valném shromáždění a vytypovala úkoly, vyplývající pro kolegium.

K o l e g i u m

- 1/ bere na vědomí informaci o XXXIX. valném shromáždění členů ČSAV,
- 2/ ukládá předsednictvu VK, aby podněty vyplývající z tohoto zasedání a z diskuse k němu zahrnuje do zpřesněného programu své činnosti na II. pololetí 1981.

III. Zpráva o projednání materiálu "Stav a perspektivy rozvoje psychologických věd v ČSSR" presidiem ČSAV a analýza úkolů vyplývajících pro činnost kolegia (M. Kodým, J. Khol)

M. Kodým informoval o průběhu projednávání materiálu, o diskusi členů presidia ČSAV a o závěrech vyplývajících z jednání. Informaci doplnil J. Khol. Bylo konstатовáno, že presidium ocenilo pozitivně uvedený materiál a rozhodlo předložit jej příslušným stranickým a státním orgánům.

K o l e g i u m

- / vyslovuje poděkování M. Kodýmovi, J. Kholovi a kolektivu autorů podkladových materiálů za vornou přípravu materiálu,
- / ukládá autorům materiálu zajistit vhodnou formu jeho publikace,
- / ukládá předsednictvu VK zajišťovat a kontrolovat realizaci závěrů, uvedených v materiálu,
- / ukládá psychologické komisi vycházet z hlavních myšlenek materiálu při plánování své další činnosti.

V. Výroční hodnocení časopisů ČSAV (M. Přadka, M. Vaněk)

Hodnotící zprávu týkající se časopisu Pedagogika přednesl M. Přadka. Doporučil důsledně realizovat koncepci vypracovanou redakční radou časopisu, posílit jeho spojení s teoretickými pracovišti, vysokými školami i sférou výchovně vzdělávací praxe a věnovat zvýšenou pozornost aktuálním problémům, souvisejícím s realizací školské politiky po XVI. sjezdu KSČ. Rovněž doporučil, aby více místa bylo v časopise věnováno výsledkům dosahovaným ve státním a resortním plánu výzkumu.

Hodnotící zprávu týkající se časopisu Čsl. psychologie předložil M. Vaněk. Doporučil pozitivně ohodnotit ročník 1980; zejména vyzdvihl programové záměry redakční rady, vytyčující časopisu perspektivní úkoly z hlediska ideologického, metodologického, informačního i aktualizací. Upozornil v té souvislosti na nezbytnost přistoupit i k určitým organizačním opatřením. Zdůraznil požadavek úzkého propojení činnosti časopisu s realizační koncepcí rozvoje oboru a plněním úkolů, které stojí před psychologii v 7.5LP.

V diskusi byly podpořeny hodnotící závěry obou recenzentů.

K o l e g i u m

- 1/ schvaluje předložené hodnotící materiály;
- 2/ ukládá předsedovi ediční komise K. Hozmanovi jejich využití při vypracování souhrnného "Hodnocení ediční činnosti v r. 1980",
- 3/ ukládá členům VK, pracujícím v redakčních radách časopisů Pedagogika a Čsl. psychologie, uplatňovat zde závěry předložených hodnotících elaborátů.

V. Hodnocení ediční činnosti v r. 1980 (K. Hozman)

Návrh hodnotící zprávy pro Ediční radu ČSAV předložil a komentoval K. Hozman. V diskusi byly formulovány některé dílčí podmínky, v zásadě byl však vyjádřen souhlas s předložením

elaborátu ER ČSAV. Dále se diskuse zaměřila na úkoly související s dopracováním dlouhodobého plánu ediční činnosti, který by měl zahrnovat i kritéria pro pojetí hodnotících zpráv v příštích obdobích. Rovněž bylo konstatováno, že před ediční komisí vystávají nové náročnější úkoly a v souvislosti s tím je zapotřebí uvažovat o změnách v jejím složení. Bylo doporučeno zabývat se konečnou verzí koncepce ediční činnosti na listopadovém zasedání v úzké souvislosti s projednáváním plánu práce kolegia na rok 1982. Pod zorným úhlem tohoto úkolu bude na červnovém zasedání rozhodnuto o zajištění odpovídajících podmínek pro práci komise.

K o l e g i u m

- 1/ schvaluje s dílčími připomínkami elaborát hodnotící ediční činnost VK a ukládá K. Hozmanovi jeho postoupení ediční radě ČSAV.
- 2/ ukládá předsednictvu VK předložit na červnovém zasedání návrh na změny ve složení ediční komise v souladu s novými náročnými úkoly, které před ní stojí,
- 3/ ukládá ediční komisi, v dané K. Hozmanem přistoupit k přípravě dlouhodobé koncepce ediční činnosti (s důrazem na léta 1981-1985), a sice s využitím podkladových materiálů, poskytnutých koordinátory pedagogických a psychologických úkolů zařazených do státního plánu výzkumu (event. vybraných úkolů zařazených do plánu rezortního) a s přihlédnutím k informacím získaným od příslušných nakladatelství. Projednání dlouhodobé koncepce ediční činnosti VK bude zařazeno na program listopadového zasedání,
- 4/ ukládá M. Kořínkovi a J. Kholovi projednat v pedagogické a psychologické komisi návrhy na reprezentativní zastoupení oborů v ediční komisi a předložení těchto návrhů předsednictvu VK.

VI. Projednání návrhů na propůjčení státních vyznamenání členům a pracovníkům ČSAV k životním jubileím v I. pololetí v r. 1982

K o l e g i u m

konstatuje, že nebyly předloženy žádné návrhy.

VII/ Projednání návrhů na udělení stipendijních míst ČLF

K o l e g i u m

- 1/ souhlasí s udělením stipendia PhDr. J. Hlavsovi, CSc. (Psychologický ústav ČSAV) a J. Severové (Psychologická laboratoř ČSAV) v souvislosti s jejich plánovanou účastí na Kongresu aplikované psychologie, který se koná v červenci 1982 v Edinburghu,

2/ ukládá sekretariátu administrativní vybavení.

IX/ Zprávy z prezidia

K o l e g i u m

bere na vědomí zápis z 32. zasedání prezidia ČSAV.

X/ Kontrola zápisu

K o l e g i u m

na základě připomínky D. Kováče rozhodlo, že konečné zhodnocení V. sjezdu čsl. psychologů (jeho významu pro další rozvoj psychologické teorie a metodologie a pro uplatnění psychologie v praxi socialistické společnosti) bude zařazeno na program červnového zasedání. Zprávu předloží D. Kováč.

XI/ R ů z n ě

1/ K. Pavlica seznámil VK s prohlášením skupiny pro psychologii masové komunikace při Komisi pro informatiku a propagaci psychologické společnosti při SAV

K o l e g i u m

bere na vědomí předloženou informaci a ukládá pracovní skupině jejímiž členy jsou H. Pešinová (vedoucí), J. Čepolák a J. Dianiška předložit na červnovém zasedání komplexnější sdělení k problematice výzkumu masové komunikace v ČSSR.

2/ Na základě usnesení z 1. zasedání VK - bod XII. předložili M. Kodým, K. Pavlica a J. Khol vyjádření k dopisu komise ČSAV pro posuzování vědecké kvalifikace pracovníků.

K o l e g i u m

a) doporučuje přiznání I. vědeckého kvalifikačního stupně PhDr. Jaroslava Hromátkovi, CSc. a II/a vědeckého kvalifikačního stupně PhDr. Josefu Viewaghoovi, CSc.

b) ukládá sekretariátu administrativní vybavení.

3/ K o l e g i u m

bere na vědomí informaci, podanou M. Kodým, že Psychologický ústav ČSAV spolu s Čsl. psychologickou společností při ČSAV pořádá dne 18.5.1981 konferenci k 60. výročí založení KSČ na téma "Podíl psychologie na realizaci vědní politiky KSČ. Doporučuje účast členům VK.

4/ K o l e g i u m

bera na vědomí informaci D. Kováře, že dne 31.3.1981 se koná v Domě vědeckých pracovníků SAV ve Smolenicích slavnostní pracovní zasedání psychologů při příležitosti 60. výročí KSČ. Pořádá Ústav experimentální psychologie SAV a Slovenská psychologická společnost při SAV. Je doporučena účast členům VK.

5/ K o l e g i u m

vzalo na vědomí informaci Z. Čelusa o omezení finančních prostředků na cestovné a o nutnosti dbát maximální úspornosti.

6/ K o l e g i u m

souhlasí s realizací návrhu, předloženého předsedou Čsl. pedagogické společnosti při ČSAV, na plán spolupráce mezi Čsl. pedagogickou společností a Pedagogickou společností RSFSR na léta 1981 - 1985.

7/ K o l e g i u m

souhlasí s kladným vyřízením žádosti J. Linharta o jeho dodatečné delegování na mezinárodní kongres historie vědy, který se bude konat v srpnu letošního roku v Bukurešti.

8/ K. Hozman seznámil členy VK s návrhy ediční komise na vydání prací v nakladatelství Academia :

Nové náměty :

Doc.dr. M. Kodým, CSc. : Proceedings of the 4th Prague Conference on Psychology and Psychological Development, Learning and Personality
330 str. rkp., 70 str. pero. Dodání 10.8.1982. - Bez autorského honoráře. - Nákl. 500 podle předběžné objednávky.

Věd. red. : člen korespondent ČSAV J. Linhart, DrSc.
Rec. : doc.dr. J. Sedlák, CSc.

Doc.dr. Stanislav Kratochvíl, CSc. : Experimentální hypnóza.
330 str. rkp., 10 čb. foto, 10 pero v textu. - dodání : 30.6.82
Hon.: IV., nákl. 5000

Věd. red. :
Rec. :

Námět postoupit Vědeckému kolegiu lékařských věd ČSAV (s tím, že jej Vědecké kolegium pedagogiky a psychologie doporučuje k vydání po zkrácení na 12 AA).

Acta Comeniana 5 (ved.red. prof.dr. Milan Kopecký, DrSc.)
300 str. rkp., - dodání 31.5.1982, Hon. IV, - nákl. 800

Věd. red. : Prof. dr. Jiřina Popelová, DrSc.
Rec. : prof.dr. A. Čuma, CSc.

Dr. Dagmar Čapková, CSc. : Myšlenka lidské aktivity
v Komenského pojetí dějin (Studie ČSAV nebo Rozpravy)
123 str. rkp. - dodání koncem roku 1981 - Hon.IV. nákl.1200
Věd.red. : Prof.dr. Jiřina Popelová, DrSc.
Rec.: Prof.dr. Bedřich Šindelář, DrSc.

Dr. Dagmar Čapková, CSc. : J.A.Komenský, pedagogický
myslitel (Odkaz Komenského socialistické společnosti)
333 str. rkp., 6čb.foto na 4 str.křídý, dodání VI.1982
nákl. 1400
Věd.red. :
Rec. :

Kolegium námět nepřijímá vzhledem k tomu, že jsou podány
dva náměty téže autorky; ukládá však ediční komisi jeho
konzultování.

Prof.dr. O. Baláž, DrSc.v.r.
předseda
Vědeckého kolegia pedagogiky
a psychologie ČSAV

Zapsal : Z. Helus